
Suomen uusiutuvat ry:n ehdotukset kasvuriiheen

Hyödynnetään vahvuutemme uusiutuvassa energiassa – jätetään omat maalit tekemättä

Suomen hallitus kokoaa parhaillaan toimenpiteitä Suomen kasvun vauhdittamiseksi. Uusiutuvan energian rooli talouskasvun mahdollistajana on olennainen, ja siksi Suomen uusiutuvat ry (SURF) on kerännyt listan Suomen kasvua vauhdittavista vihreää siirtymää edistävistä keinoista.

Vihreä siirtymä käsitteenä ja nimenä juontaa juurensa kansainvälisestä vakiintuneesta termistä green transition. Kansantajuisemmin kyse on pitkälti yhteiskunnan sähköistymisestä, jossa kaikki energiaa tarvitsevat elämänosa-alueet siirtyvät pois fossiilisen energian käytöstä ja sähköistyvät suoraan tai välillisesti esimerkiksi vetytalouden kautta. Sähkön käytön kasvu katetaan uusiutuvan sähköntuotannon lisärakentamisella.

Yhteiskunnan sähköistymisessä kotimainen uusiutuva energia mahdollistaa teollisuuden uudet investoinnit, toimii arjen ilmastotekona, vankistaa energiaomavaraisuuttamme ja energiaturvallisuuttamme sekä tuottaa positiivisia työllisyys- ja aluetalousvaikutuksia.

Omalla, Suomeen rakennettavalla, energiantuotannolla vahvistamme vaihtotasettamme, mikä vankistaa talouskasvun edellytyksiä. Kotimainen energiantuotanto luo myös uusia hankintaketjuja kotimarkkinalle, joka taas kasvattaa muun muassa uutta palvelukysyntää ja jalostusinvestointien edellytyksiä.

Kaikki tämä on toteutettavissa hyödyntämällä Suomen vahvuuksia uusiutuvassa energiassa. Niitä ovat maamme laaja koko ja harvaan asuttu maantieteellinen rakenne. Lisäksi suomalainen kuntapäätöksenteko varmistaa energiantuotannon paikallisen hyväksyttävyyden, ja voimalaitosten kiinteistöveron Suomen malli toimii oikeudenmukaisella tavalla.

Vihreän siirtymän investointeja lisäävät uusiutuvan energia-alan ehdotukset kasvuriiheen

Uusiutuva energia mahdollistaa teollisuuden uudet investoinnit

- Energiankäytön hiilidioksidipäästöjen pienentäminen sähköistämällä teollisuutta ja liikennettä. Konkreettisia keinoja ovat:
 - kannusteet vähähiilisille teollisuuden uusille investoinneille ja muutosinvestoinneille
 - investointitukimekanismi kohdistettava teollisuuden prosessien sähköistämiseen vahvistamaan energiajärjestelmämme toimivuutta
 - vetyputkien rakentaminen
- Sähköntuotannon lisäystarve tarvitsee vakaan ja ennustettavan investointiympäristön tuuli- ja aurinkovoimalle
 - Suomen sähkön käyttö vuonna 2023 oli noin 80 terawattituntia
 - pelkästään yhden vihreän teräksen tuotantolaitoksen sähkön tarve on 10–20 TWh
- Uusiutuvan energian tuotannon huomiointi hallituksen teollisuuspuistomallissa tukemaan offgrid-jalostushankkeita
 - Suomen uusiutuvien päättäjäbarometrin tulosten perusteella päättäjät haluavat edistää tuulivoiman rakentamista teollisuusalueille
- Suomalaisen ammoniakkin tuotannolle valtion koordinoima tiekartta
 - eurooppalaisen ja suomalaisen ammoniakkin tuottaminen palvelee lannoitteiden osalta ruokaturvaa ja vähentää riippuvuutta Venäjältä

Suomen menestys luodaan kunnissa, jotka ovat ajurin paikalla energiamurroksessa

- Vältetään turhaa lisäsääntelyä: hallitusohjelmassa mainittu kiinteä etäisyys asutuksen ja tuulivoiman välillä alueidenkäyttölaissa edustaa ylimääräistä ja haitallista sääntelyä, joka estää puhtaan kotimaisen sähköntuotannon lisäyksen
 - nykyinen sääntely, jossa melumallinnuksella noudatetaan tarkkaan valtioneuvoston asetusta tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista, määrittää aina vähimmäisetäisyyden asutun kiinteistön ja tuulivoimalan välille
 - etäisyysmääräys estäisi tuulivoimarakentamisen varsinkin eteläisessä Suomessa, mikä heikentää energiajärjestelmän tasapainoa
- **Suomen ehdoton kilpailuetu** vihreän siirtymän hankkeiden edistämiseksi on se, että kunnalla on päätösvalta hankkeiden sijoittamisesta alueelleen ja kunta saa täysimääräisen taloudellisen hyödyn uusiutuvan sähköntuotannon kiinteistöverosta. **Vahvistetaan tätä Suomen mallia**, joka myös korostaa uusiutuvan energian normaalia demokraattista luonnetta.

Energiajärjestelmää vahvistavat kasvuteot

- Aluevalvonnan ja itäisen Suomen tuulivoimarakentamisen yhteensovittaminen on tehtävä tavalla, joka on todellinen ja toteutettavissa oleva ratkaisu
 - moderni aluevalvonta parantaa koko kansakunnan turvallisuutta ja samalla hyödyttää kaikkia osapuolia
 - itäisen Suomen tuulivoimarakentaminen tukisi erinomaisesti koko sähköjärjestelmän toimintaa ja resilienssiä tuomalla energiajärjestelmään tasapainoa

- uusiutuvan energian rakentaminen vahvistaa elinvoimaa itäisessä Suomessa, kun alueella syntyy uusia energia-alan hankintaketjuja ja jalostusinvestointeja
- yhteistyö ratkaisujen toteuttamisessa on perusteltua myös Ruotsin ja Euroopan unionin kanssa
- Jos käyttöön otetaan fossiilittoman jouston mekanismi tai muu tuki, sen tulee ensisijaisesti kannustaa kulutusjousto. Mekanismista voi myös tehdä keinon luoda Suomeen sähköpolttoaineiden markkina, mikä parantaisi myös huoltovarmuutta.
 - yleisesti käsittäen kapasiteettimekanismin pitää laatia teknologianeutraalisti, eikä se saa vaarantaa sähkömarkkinoiden toimivuutta
- Energiavarastoja rakennetaan parhaillaan markkinaehtoisesti niin lämmössä kuin sähkössä
 - hyvää kehitystä ei pidä sekoittaa investointeja pysäyttävällä tuella
 - on viisasta ymmärtää, että olemme vasta uusiutuvaan energiaan perustuvan energijärjestelmän kehityksen alussa
 - sähkönhinnanvaihtelut vähenevät, kun esimerkiksi kulutusjoustot kehittyvät ja markkinoille tulee lisää liiketoimintaa, joka hyödyntää edullista sähkön hintaa
 - Liikenteen latausverkoston rakentaminen ja vahvistaminen varsinkin alueilla, jossa latausmahdollisuuksia on taloyhtiöissä ja toimitaloissa vielä vähän

Johdonmukainen luvitus ja kohtuulliset kustannukset mahdollistavat investoinnit

- On tärkeää, että sidosryhmät ja kunnan asukkaat voivat vaikuttaa lähellään sijaitseviin hankkeisiin. On kuitenkin tarpeetonta, että samasta asiasta voi valittaa kaavoitus- ja lupaprosessissa. Poistetaan siis tuplavalituskäytäntö.
- Uusiutuvan energian selkeiden tavoitteiden kirjaaminen Suomen energia- ja ilmastostrategiaan tukee asemaamme kansainvälisessä kilpailussa.

- Merituulivoiman kilpailutukset on toteutettava riittävän avoimesti, reilulla kilpailulla, pienillä maksuilla ja järkevällä verotuksella sekä aiempaa hankekehitystä laadullisissa kriteereissä arvostaen. Merituulivoimalle ei Suomessa ole tarjolla tukieuroja.
- Merituulivoiman ja aurinkovoiman kiinteistöveron alentaminen samalle tasolle maatuulivoiman kanssa mahdollistaa hankkeiden rakentamisen markkinaehtoisesti ja tuo merkittävät aluetalousvaikutukset.
- Aurinkovoimapuistojen sääntely- ja lupaprosessien sujuvuus, yhtenäisyys, joustavuus sekä ennustettavuus koko maassa parantaa investointiympäristön ennakoitavuutta ja vakautta.
- Kuntienkin arvostaman suunnittelutarveratkaisun säilyttäminen sujuvana keinona aurinkovoimahankkeiden luvituksessa.

Paikallista hyväksyttävyyttä ja investointiympäristöä vakauttavat toimenpiteet

- Voimalaitoksen kiinteistöveron kantaminen siihen kuntaan, jossa uusiutuvan energian tuotanto ja sen haitat ovat.
- Uusiutuva energia on paikallista energiaa. Siksi valmistelussa ja päätöksenteossa pitää korostua paikallinen päätöksenteko. Kunnan määräysvaltaa ei pidä vähentää kunnan päätäntävaltaa rajoittavalla lainsäädännöllä.
- Sähkömarkkinalain muuttaminen siten, että tuotantoa ja energiavarastoja voidaan liittää nykyistä joustavammin sähköverkkoon yhteisellä liityntäjohtolla. Tämä säästää resursseja ja luonnonvaroja sekä mahdollistaa kohtuullisemman maankäytön.
- Lunastuskorvausten tasokorotus vahvistaa liityntäjohtojen eli siirtolinjojen hyväksyttävyyttä.
 - lunastuslain muutos on toteutettava kaikkia yhteiskunnan toimintoja tasapuolisesti kohtelevalla tavalla.

Suomen uusiutuvat ry on entinen Suomen Tuulivoimayhdistys ry, joka laajensi kesällä 2024 toimintansa koskemaan maa- ja merituulivoiman lisäksi teollisen kokoluokan aurinkovoimaa sekä aurinko- ja tuulivoimahankkeisiin liittyviä energiavarastoja. Suomen uusiutuvat ry:ssä on noin 240 jäsenyritystä edustaen laajasti sekä tuuli- että aurinkovoiman hankekehittäjiä, tuottajia ja alihankintaketjuja.

Lisätiedot:

Anni Mikkonen, toimitusjohtaja, Suomen uusiutuvat ry, 040 771 6114,
anni.mikkonen@suomenuusiutuvat.fi

Matias Ollila, edunvalvontajohtaja, Suomen uusiutuvat ry, 040 124 7411,
matias.ollila@suomenuusiutuvat.fi

suomenuusiutuvat.fi